

Sl.No.

200211

MATHS
050(G)

(OCTOBER, 2014)

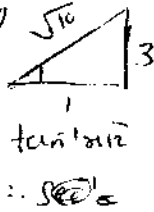
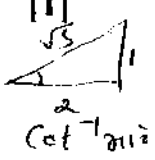
Time : 2½ Hours]

SEM-III

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 64 પ્રશ્નો છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) જમણીબાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.
- 3) કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને વિકલ્પ લખો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળ ને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે. એકથી વધુ વર્તુળમાં આપેલ ઉત્તર અમાન્ય(ખોટો) ગણાશે.
- 5) રફ કાર્ય હેતુ આ ટેસ્ટ બુકલેટમાં આપેલી જગ્યા પર કરવાનું રહેશે.
- 6) જવાબ લખતાં પહેલા પ્રશ્નોને ધ્યાનપૂર્વક વાંચી લેવા.
- 7) પ્રશ્નપત્રમાં ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્ર સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનો રહેશે.

- 1) $\sec^2(\tan^{-1} 3) + \operatorname{cosec}^2(\cot^{-1} 2) = \sec^2(\sec^{-1} 10) + \operatorname{cosec}^2(\operatorname{cosec}^{-1} 5)$
 $= (\frac{10}{3})^2 + (\frac{5}{4})^2 = 10 + 5 = 15$
 (A) 15 (B) 9 (C) 7 (D) 14

- 2) $\sin^{-1}\left(\cos\frac{7\pi}{6}\right) = \sin^{-1}\left(\cos\left(\pi + \frac{\pi}{6}\right)\right) = \sin^{-1}\left(-\cos\frac{\pi}{6}\right)$
 $= \sin^{-1}\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = -\frac{\pi}{6}$
 (A) $\frac{\pi}{3}$ (B) $-\frac{\pi}{3}$ (C) $\frac{\pi}{6}$ (D) $-\frac{\pi}{6}$

રફ કાર્ય

3) જો w (જ્યાં $w \neq 1$) એ 1 નું ઘનમૂળ હોય તો,

$$\begin{vmatrix} 1 & 1+i+w^2 & w^2 \\ 1-i & -1 & w^2-1 \\ -i & -1+w-i & -1 \end{vmatrix} = \frac{1(1+w^2-w^3+iw^2+1+w-i) - (1+i+w^2)(-1+i+iw^2-i) + w^2(-1+w-i+i-iw+i^2)}{(w^2+w+1) - i(w^2+w+1) \text{ થી } (B) 1 = 0 - i(0) \text{ (D) } w = 0} \quad [1]$$

- (A) i
 (C) 0

4) $\begin{vmatrix} \sin x & \cos x \\ \sin x & \sin x \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \cos x & \cos x \\ \cos x & \sin x \end{vmatrix}$, $x \in (0, \frac{\pi}{2})$ માટે $x =$ _____ [1]

(A) $\frac{\pi}{4}$

(C) $\frac{\pi}{3}$

(B) $\frac{\pi}{6}$

(D) $\frac{\pi}{2}$

$x = \frac{\pi}{4}$ મુકવા
 બંને તરફના
 $\begin{vmatrix} \sqrt{2} & \sqrt{2} \\ \sqrt{2} & \sqrt{2} \end{vmatrix}$ બંને તરફ

5) $\begin{vmatrix} 7 & 9 & 1 \\ 10 & 8 & 1 \\ 12 & 10 & 1 \end{vmatrix}$ નિશ્ચાયકના બીજા સ્તંભના સહઅવયવોનો સરવાળો _____ [1]

- (A) -4
 (C) 1

બંને 1 નો સ્તંભ = -5
 બંને 1 નો સ્તંભ = 4
 જોડાનો સરવાળો
 $= 2 - 5 + 4 = 1$

6) 3×3 શ્રેણિક A માટે $|2A| = 2^3 |A| = 8|A|$ [1]

- (A) 4
 (C) 9
 (B) 2
 (D) 8

રફ કાર્ય

27) $A \rightarrow 3 \times 4$ છે $\Rightarrow A^T \rightarrow 4 \times 3$ હોય

હવે $A^T B$ નો જ મનો જો A^T ના સ્તંભ = B ની હાર તેથી B માં 3 હાર હોય

J-9

7) 3×4 શ્રેણિક A માટે જો $A^T B$ અને BA^T વ્યાખ્યાયિત હોય તો B _____ શ્રેણિક હોય. [1]

(A) 4×3

(B) 4×4

(C) 3×3

(D) 3×4

હવે BA^T નો જ મનો જો B ના સ્તંભ = A^T ની હાર તેથી B માં 4 સ્તંભ હોય
 $\therefore B \rightarrow 3 \times 4$ હોય

8) જો $A = \begin{bmatrix} 2x & 9 \\ -3 & -2 \end{bmatrix}$ અને $|A| = 3$ તો $x \in \mathbb{R}$, $x =$ _____ $|A| = \begin{vmatrix} 2x & 9 \\ -3 & -2 \end{vmatrix}$ [1]

(A) 4

(B) 3

(C) 2

(D) 6

$$\therefore 3 = -4x + 27$$

$$4x = 24$$

$$x = 6$$

9) $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ તો $(\text{adj } A)^{-1} =$ _____, $|\text{adj } A| \neq 0$ $(\text{Adj } A)^{-1} = \frac{1}{|\text{adj } A|} \text{adj}(\text{adj } A)$ [1]

(A) $\frac{1}{(ad-bc)^{-1}} \begin{bmatrix} -a & -b \\ c & d \end{bmatrix}$

(B) $\frac{1}{(bc-ad)^{-1}} \begin{bmatrix} -d & b \\ c & -a \end{bmatrix}$

હવે $|\text{adj } A| = |A|$
 અને $\text{adj}(\text{adj } A) = A$

(C) $\frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$

(D) $(ad-bc)^{-1} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \therefore (\text{Adj } A)^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \cdot A$

10) જો $A+B = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 7 & 0 \end{bmatrix}$ અને $A-B = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ તો $B =$ _____ [1]

(A) $\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}$

(B) $\begin{bmatrix} 4 & 8 \\ 8 & 0 \end{bmatrix}$

(C) $\begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 6 & 0 \end{bmatrix}$

(D) $\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$

(1) માથા (2) માટે કરો

$$2B = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 6 & 0 \end{bmatrix}$$

$$B = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 6 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 0 \end{bmatrix}$$

રફ કાર્ય

11) જો $A = \text{diag}[1 \ -1 \ 2]$ અને $B = \text{diag}[3 \ 2 \ 1]$ તો $B - A =$ _____ [1]

(A) $\text{diag}[-2 \ 3 \ -1]$

(B) $\text{diag}[-2 \ -3 \ 1]$

(C) $\text{diag}[2 \ 3 \ -1]$

(D) $\text{diag}[2 \ -3 \ -1]$

$$B - A = \text{diag}[3 \ 2 \ 1] - \text{diag}[1 \ -1 \ 2] = \text{diag}[2 \ 3 \ -1]$$

12) $\frac{d}{dx} \log|x| =$ _____, $x \neq 0, 1, -1$. $= \frac{d}{dx} (\log|x|)^{-1} = -1 (\log|x|)^{-2} \cdot \frac{1}{x}$ [1]

(A) $-\frac{1}{x(\log|x|)^2}$

(B) $\frac{1}{(\log x)^2}$

$= -\frac{1}{x(\log|x|)^2}$

(C) $\frac{1}{|x|}$

(D) e^x

13) $\frac{d}{dx} [x^{(\csc^{-1}x + \sec^{-1}x)}] =$ _____, જ્યાં $|x| \geq 1 = \frac{d}{dx} (x^{\frac{\pi}{2}}) = \frac{\pi}{2} x^{\frac{\pi}{2}-1}$ [1]

(A) 0

(B) $\frac{2}{\pi} x^{\pi/2}$

$= \frac{\pi}{2} x^{\frac{\pi-2}{2}}$

(C) $\frac{\pi}{2} x^{\frac{\pi-2}{2}}$

(D) $\frac{2}{\pi} x^{\frac{\pi-1}{2}}$

$(\csc^{-1}x + \sec^{-1}x = \frac{\pi}{2})$

14) $f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 4x}{9x}, & x \neq 0 \\ K^2, & x = 0 \end{cases}$ જ્યાં $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$ હોય
 $\therefore \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 4x}{9x} = K^2$

f એ $x = 0$ આગળ સતત છે તો $K =$ _____ [1]

(A) $\pm \frac{4}{9}$

(B) $\pm \frac{3}{2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 4x}{4x} \cdot \frac{4}{9} = K^2$

(C) $\pm \frac{2}{3}$

(D) $\pm \frac{9}{4} = (1) \cdot \frac{4}{9} = K^2$

$K^2 = \frac{4}{9}$

રફ કાર્ય

$K = \pm \frac{2}{3}$

$$\frac{d}{dx} \left(-\frac{1}{g(x)} \right) = \frac{d}{dx} \left[- (g(x))^{-1} \right] = -(-1) (g(x))^{-2} \cdot g'(x) = \frac{g'(x)}{(g(x))^2} = \frac{\frac{d}{dx} (g(x))}{(g(x))^2} \quad \text{--- 9}$$

15) જો $\frac{d}{dx}(f'(x)) = g(x)$ હોય તો $\frac{d}{dx} \left(-\frac{1}{g(x)} \right) = \text{_____}$ જ્યાં $g(x) \neq 0$ [1]

$$g(x) = \frac{d}{dx} f'(x)$$

(A) $\frac{\frac{d}{dx}(f'(x))}{\left\{ \frac{d}{dx}(f'(x)) \right\}^2}$

(B) $\frac{\frac{d^2}{dx^2}(f(x))}{\left\{ \frac{d}{dx}(g'(x)) \right\}^2}$

જુલન
જ્યાં $\frac{d^2}{dx^2}(f'(x))$

(C) $\frac{\frac{d^2}{dx^2}(f'(x))}{\left\{ \frac{d}{dx}(f'(x)) \right\}^2}$

(D) $\frac{g(x)}{\left\{ \frac{d}{dx} g(x) \right\}^2}$

$\left(\frac{d}{dx} f'(x) \right)^2$
જ્યાં

16) $\int (x^e + e^x + e^e) dx = \text{_____}$ $\frac{x^{e+1}}{e+1} + e^x + e^e x + c$ અથવા [1]

(A) $\frac{x^{e+1}}{e+1} + e^x + e^e x + c$

(B) $x^{e+1} + e^x + e^e x + c$

(C) $x^e + x \log e + e^e x + c$

(D) $\frac{x^{e+1}}{e+1} + \log x + e^e + c$

17) $\int \frac{(\sin x)^{2010}}{(\cos x)^{2012}} dx = \text{_____} + c$ $\int \frac{(\sin x)^{2010}}{(\cos x)^{2012}} dx = \int (\tan x)^{2010} \cdot \sec^2 x dx$ [1]

(A) $\frac{(\tan x)^{2009}}{2009}$

(B) $\frac{(\tan x)^2}{2}$

$= \frac{(\tan x)^{2011}}{2011} + c$
અથવા

(C) $\frac{(\tan x)^{2011}}{2011}$

(D) $\frac{(\tan x)^{2008}}{2008}$

રફ કાપ

$$\frac{d}{dx} (\alpha \sin x + \cos x + 7) = \alpha \cos x + \sin x - \sin x + 0 = \alpha \cos x$$

J-9

18) $\int \frac{x \cos x}{(x \sin x + \cos x + 7)} dx = \underline{\hspace{2cm}} + c$ $\therefore \int \frac{x \cos x}{(x \sin x + \cos x + 7)} dx = \log |x \sin x + \cos x + 7|$ [1]

- (A) $\log |x \cos x - \sin x + 7|$ (B) $-\log |x \sin x + \cos x + 7|$
 (C) $\log |x \sin x + \cos x + 7|$ (D) $\log |x \cos x - \sin x|$

19) જો $f(x) = \begin{vmatrix} 15 & 17 \\ 15x & 17x \end{vmatrix}$ તો $\int f(x) dx = \underline{\hspace{2cm}}$ જ્યાં $f(x) = 0$ છે. [1]

- (A) અચળ (B) $\frac{x^2}{2}$
 (C) x (D) $2x$

20) $\int e^{5 \log x} (x^6 + 1)^{-1} dx = \underline{\hspace{2cm}} + c$ તો $\int e^{5 \log x} (x^6 + 1)^{-1} dx = \frac{1}{6} \log |x^6 + 1|$ [1]

- (A) $\log |x^6 + 1|$ (B) $\frac{1}{6} \log |x^6 + 1|$
 (C) $-\log (x^6 + 1)$ (D) $\frac{1}{x^6 + 1}$

21) $\int \frac{2^x + 3^x}{4^x} dx = \underline{\hspace{2cm}} + c$ [1]

- (A) $\log_e \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^x + \log_e \frac{3}{4} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^x$ (B) $\frac{2^x}{\log_e \frac{1}{2}} + \frac{3^x}{\log_e \frac{3}{4}}$
 (C) $\frac{\left(\frac{1}{2}\right)^x}{\log_e \frac{1}{2}} + \frac{\left(\frac{3}{4}\right)^x}{\log_e \frac{3}{4}}$ (D) $\log_e \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^x - \log_e \frac{3}{4} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^x$

જાણી $\int \frac{2^x + 3^x}{4^x} dx = \int \left(\frac{2^x}{4^x} + \frac{3^x}{4^x} \right) dx = \int \left(\left(\frac{1}{2}\right)^x + \left(\frac{3}{4}\right)^x \right) dx$
 $= \int \left(\left(\frac{1}{2}\right)^x + \left(\frac{3}{4}\right)^x \right) dx = \frac{\left(\frac{1}{2}\right)^x}{\log_e \left(\frac{1}{2}\right)} + \frac{\left(\frac{3}{4}\right)^x}{\log_e \left(\frac{3}{4}\right)} + c$ ($\because \int a^x dx = \frac{a^x}{\log_e a} + c$)

22) $P(A) = 0.1, P(B) = 0.2$ અને $P(A \cup B) = 0.25$ હોય, તો $P(A'/B') =$ _____ . [1]

- (A) $\frac{15}{16}$ (B) $\frac{1}{16}$ (C) $\frac{1}{6}$ (D) $\frac{3}{16}$

$$P(A'/B') = \frac{P(A'B')}{P(B')} = \frac{P[(A \cup B)']}{P(B')} = \frac{1 - P(A \cup B)}{1 - P(B)} = \frac{1 - 0.25}{1 - 0.2} = \frac{0.75}{0.8} = \frac{15}{16}$$

23) એક બહુયાળી મકાનમાં બે લિફ્ટ છે અને સંકેત L_1 અને L_2 લિફ્ટ કામ કરતી હોય તે દર્શાવે છે. સંભાવના L_1 અને L_2 $P(L_1) = 0.01 = P(L_2)$. જો L_1 અને L_2 પરસ્પર નિરપેક્ષ હોય તો ઓછામાં ઓછી એક લિફ્ટ કામ નીચેપેક છે કરતી ન હોય તેની સંભાવના કેટલી ? [1]

- (A) 0.09 (B) 0.0009 (C) 0.9999 (D) 0.9989

$\therefore P(L_1 \cap L_2) = P(L_1) \cdot P(L_2) = 0.01 \cdot 0.01 = 0.0001$ | જો L_1 અને L_2 સંકેત લીફ્ટ કામ કરે તે દર્શાવે તેથી ઓછામાં ઓછી એક લિફ્ટ કામ કરતી ન હોય તે દર્શાવે $(L_1 \cap L_2)'$ થાય ત્યે $P[(L_1 \cap L_2)'] = 1 - P(L_1 \cap L_2) = 1 - 0.0001 = 0.9999$

24) જો A અને B એવી ઘટનાઓ હોય જ્યાં, $P(A) > 0$ અને $P(B) \neq 1$, તો $P(A'/B') =$ _____ . [1]

(A) $\frac{P(A')}{P(B)}$

(B) $1 - P(A/B)$

$P(A'/B') = 1 - P(A/B)$

પરથી મળે છે.

(C) $1 - P(A/B')$

(D) $1 - P(A'/B')$

25) એક યાદચ્છિક ચલ X નું સંભાવના વિતરણ નીચે મુજબ છે :

X=x	-2	-1	0	1	2
P(x)	0.2	0.1	0.3	0.3	0.1

તો, $E(3X+2) =$ _____ . [1]

(A) 0

(B) 2

(C) 1

(D) -2

$E(3X+2) = 3E(X)+2$ થાય ત્યે $E(X) = \sum x P(x)$ થાય

રફ કાર્ય $x = -2$

$\therefore E(X) = 0$ થાય છે

$\therefore E(3X+2) = 3(0)+2 = 2$

26) એક પાસાને 5 વખત ઉછાળવામાં આવે છે. અચૂંમ અંક આવે તેને સફળતા ગણવામાં આવે છે તો આ યાદચ્છિક ચલના વિતરણનું વિચરણ _____ છે. સૌથી સમસંભાવી (ભાગીદારી) [1]

(A) $\frac{4}{5}$

(B) $\frac{3}{8}$ પ્રયોગ છે
જ્યાં $n=5, P=\frac{1}{2}$

(C) $\frac{8}{3}$

(D) $\frac{5}{4}$ અને $q=1-P=\frac{1}{2}$ છે.

સૌ પ્રયોગ માટે વિચરણ = $npq = (5)(\frac{1}{2})(\frac{1}{2}) = \frac{5}{4}$ થાય

27) વ્યક્તિ A થી કાર્ય થવાની સંભાવના $\frac{4}{5}$ છે અને વ્યક્તિ B થી કાર્ય થવાની સંભાવના $\frac{3}{4}$ છે. કોઈ કાર્ય કરવામાં કોઈ એક જ સફળ રહે તેની સંભાવના _____ છે. સૌથી $P(A) = \frac{4}{5}$ [1]

$\therefore P(A') = \frac{1}{5}$

(A) $\frac{4}{5}$

(B) $\frac{3}{20}$ $P(B) = \frac{3}{4}$ તેથી $P(B') = \frac{1}{4}$

(C) $\frac{1}{5}$

(D) $\frac{7}{20}$ કોઈ કાર્ય સફળ થાય તે દરમિયાનની સંભાવના

હવે A અને B, A' અને B, A અને B', A' અને B' નીચે મેં દર્શાવે છે

28) ધારો કે A અને B ઘટનાઓ છે. જ્યાં $P(A) = 0.4$, $P(A \cup B) = 0.7$ અને $P(B) = p$. જો A અને B નિરપેક્ષ ઘટનાઓ હોય, તો p ની કિંમત _____ છે. સૌથી A અને B નીચે મેં [1]

(A) $\frac{3}{4}$

(B) $\frac{1}{3}$ $\therefore P(A \cap B) = P(A) \cdot P(B) = 0.4p$

(C) $\frac{1}{2}$

(D) $\frac{5}{6}$

હવે $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$

$\therefore 0.7 = 0.4 + p - 0.4p$

$0.3 = 0.6p \Rightarrow p = \frac{1}{2}$

29) ખામીવાળા બોલ્ટ પસંદ થવાની સંભાવના 0.1 છે. કુલ 400 બોલ્ટમાંથી ખામીવાળા બોલ્ટ પસંદ થાય તે વિતરણ માટે મધ્યક _____ છે. [1]

(A) 40

(B) 36

(C) 0.9

(D) 35

સૌથી ખામીવાળા બોલ્ટ પસંદ થવાની સંભાવના જણાવે માટે સૌ ભાગીદારી પ્રયોગ છે

જ્યાં $n=400$ અને $p=0.1$ છે

હવે મધ્યક $\bar{x} = np = 400(0.1) = 40$ થાય

- 30) A વસ્તુનું ઉત્પાદન x અને B વસ્તુનું ઉત્પાદન y કરવામાં આવે છે. બધી જ શરતોને આધીન સીમીત પ્રદેશના શિરોબિંદુઓ $(1, 0)$, $(2, 0)$, $(0, 2)$, $(0, 1)$ મળે છે તો નફાના સૂત્ર $Z = 2000x + 5000y$ પરથી મહત્તમ નફો શોધો. Z ના વ્યૂત્ક્રમ $(1, 0)$, $(2, 0)$ [1]
 (A) 5,000 (B) 4,000 $(0, 2)$ અને $(0, 1)$ મૂકતા કોમળી
 (C) 20,000 (D) 10,000 એકાગ્રને 2000, 4000, 10000
 અને 5000 મળે છે જેમાં 10000 મહત્તમ છે.

- 31) સુરેખ આયોજનના પ્રશ્નમાં આલેખ હેતુલક્ષી વિધેય _____ [1]

- (A) અસમતા હોય
 (B) નું ઈષ્ટતમ મૂલ્ય શોધવાનું હોય
 (C) અચળ હોય
 (D) દ્વિઘાત સમીકરણ હોય

- 32) જો $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + 2x + 1$ અને $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ તથા $f(g(x)) = x^2 + 6x + 9$ તો $g(2) =$ [2]
 ત્યારે $f(x) = x^2 + 2x + 1$ છે તેથી $f(g(x)) = (g(x))^2 + 2g(x) + 1$

- (A) 5 (B) 9 એ વ્યૂત્ક્રમ પરથી
 (C) 8 (D) 4 $f(g(2)) = (2)^2 + 6(2) + 9 = 4 + 12 + 9 = 25$
 $f(g(2)) = (g(2))^2 + 2g(2) + 1 = 25$
 $(g(2))^2 + 2g(2) - 24 = 0$ એકમી ઉકેલતા
 $g(2) = -6$ અથવા $g(2) = 4$
 ત્યાં સમ(1) પરથી
 $f(g(2)) = (g(2))^2 + 2g(2) + 1$

- 33) જો $P(X)$ ($X \neq \emptyset$) પર Δ એ $A \Delta B = (A \cup B) - (A \cap B)$ વડે વ્યાખ્યાયિત હોય તો _____ [2]

- (A) Δ માટે તટસ્થ A' અને A નો વ્યસ્ત A છે. $A \Delta \emptyset = (A \cup \emptyset) - (A \cap \emptyset)$
 (B) Δ માટે તટસ્થ A અને A નો વ્યસ્ત \emptyset છે. $= A - \emptyset$
 (C) Δ માટે તટસ્થ \emptyset અને A નો વ્યસ્ત A છે. $= A$ થાય
 (D) Δ માટે તટસ્થ X અને A નો વ્યસ્ત \emptyset છે. \emptyset માટે \emptyset તટસ્થ દારૂ છે

રફ કાર્ય

$$\text{તથા } A \Delta A = (A \cup A) - (A \cap A) = A - A = \emptyset \text{ થાય}$$

$\therefore A$ નો વ્યસ્ત A થાય

$f(x) = px^2 + qx + r \Rightarrow f(x+1) = p(x+1)^2 + q(x+1) + r$

$\therefore f(x+1) - f(x) = 2px + p + q$ થાય અને $2px + p + q = 8x + 3$ થાય
 જ્યારે $p = 4$ અને $q = -1$ અને

34) નિત્યસમ $f(x+1) - f(x) = 8x + 3$ નો ઉકેલ શક્ય બને તે માટે $p =$ _____ અને $q =$ _____ અને જ્યાં $f(x) = px^2 + qx + r$ હોય. [2]

- (A) $p = -1, q = 4$
- (B) $p = 2, q = 1$
- (C) $p = 4, q = -1$
- (D) $p = 1, q = 4$

35) $3 \tan^{-1} a = \tan^{-1} a + \tan^{-1} a + \tan^{-1} a$ હોય તો $\tan^{-1} a + \tan^{-1} a =$ _____ [2]

- (A) $\tan^{-1} \left(\frac{3a+a^3}{1-3a^2} \right)$
- (B) $\tan^{-1} \left(\frac{3a-a^3}{1+3a^2} \right)$
- (C) $\tan^{-1} \left(\frac{3a+a^3}{1+3a^2} \right)$
- (D) $\tan^{-1} \left(\frac{3a-a^3}{1-3a^2} \right)$

36) જો $\sin(\cot^{-1}(x+1)) = \cos(\tan^{-1} x)$ તો $x =$ _____ [2]

- (A) $\frac{1}{2}$
- (B) 0
- (C) $-\frac{1}{2}$
- (D) 1

37) $\sin^{-1} \frac{3}{5} + \tan^{-1} \frac{1}{7} = \tan^{-1} \frac{3}{4} + \tan^{-1} \frac{1}{7}$ હોય તો $\sin^{-1} \frac{3}{5} = \tan^{-1} \frac{3}{4}$ થાય [2]

- (A) π
- (B) $\frac{\pi}{2}$
- (C) $\frac{\pi}{4}$
- (D) $\sin^{-1} \frac{4}{5}$

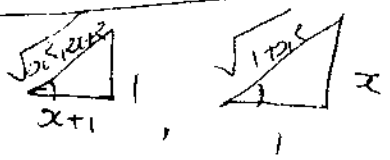
38) જો $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ સમઘાતીય શ્રેણીમાં હોય અને $a_i > 0, \forall i \geq 1, i \in \mathbb{N}$ તો

$\begin{vmatrix} \log a_m & \log a_{m+1} & \log a_{m+2} \\ \log a_{m+3} & \log a_{m+4} & \log a_{m+5} \\ \log a_{m+6} & \log a_{m+7} & \log a_{m+8} \end{vmatrix}$	=	_____	}	અને $a_n = a_1 \cdot r^{n-1}$ થાય
(A) $2 \log a_{m+1}$		(B) $\log a_m$		[2]
(C) $\log a_{m+8} - \log a_m$		(D) 0		} $\log a_m = \log(a_1 \cdot r^{m-1})$ $= \log a_1 + \log r^{m-1}$ $= \log a_1 + (m-1) \log r$ થાય

જો $a_1, a_2, a_3, \dots, a_n$ સમઘાતીય શ્રેણીમાં હોય અને $a_i > 0, \forall i \geq 1, i \in \mathbb{N}$ તો
~~જો~~ ત્રીજા ઘાતમાંથી બીજા ઘાત અને બીજા ઘાતમાંથી પ્રથમ ઘાત બાદ કરીને ત્રીજા ઘાત અને ત્રીજા ઘાત સમાન થાય છે જ્યાં $a_1 = 0$ થાય

36)

$\sin(\cot^{-1}(x+1)) = \cos(\tan^{-1} x)$

$\therefore \sin\left(\sin^{-1} \frac{1}{\sqrt{x^2+2x+2}}\right) = \cos\left(\cos^{-1} \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}\right)$

$\frac{1}{\sqrt{x^2+2x+2}} = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$
 $1+x^2 = x^2+2x+2$

$1+x^2 = x^2+2x+2$
 $2x = -1$
 $x = -\frac{1}{2}$

050(G)/2

39) $\begin{vmatrix} 1+x & 1-x & 1-x \\ 1-x & 1+x & 1-x \\ 1-x & 1-x & 1+x \end{vmatrix} = 0$ ની બીજાં _____ છે. માટે બીજાં બીજાં 3 છે. [2]

- (A) 0, -3 (B) 0, -1
(C) 0, 1 (D) 0, 3

40) જો $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$ અને $A^2 = \begin{bmatrix} x & y \\ y & x \end{bmatrix}$ તો $x =$ _____ અને $y =$ _____ [2]

- (A) $x = 13, y = 12$ (B) $x = 3, y = 2$
(C) $x = 2, y = 3$ (D) $x = 12, y = 13$

$A^2 = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4+9 & 6+6 \\ 6+6 & 9+4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 13 & 12 \\ 12 & 13 \end{bmatrix} \therefore x = 13, y = 12$

41) જો $y = e^{m \cos^{-1} x}$ હોય તો $m =$ _____

- (A) $\frac{\sqrt{1-x^2} y_1}{y}$ (B) $\frac{(1-x^2) y_1}{y}$
(C) $\frac{\sqrt{1-x^2} y_1}{y}$ (D) $\frac{(1-x^2) y_1}{y}$

અહીં $m = \pm \frac{\sqrt{1-x^2} y_1}{y}$ કોઈ પણ મૂલ્ય હોઈ શકે છે અને કોઈ પણ મૂલ્ય મૂકી શકાય

42) $y = \log_7(\log_7 x)$ તો $\frac{dy}{dx} =$ _____ [2]

- (A) $\frac{\log 7}{x \log x}$ (B) $\frac{\log x}{x \log 7}$
(C) $\frac{1}{x \log x \log 7}$ (D) $\frac{1}{\log_7 x}$

43) $\int \sin^4 x \cos^4 x dx =$ _____ + c. [2]

- (A) $\frac{1}{64} \left[3x - \sin 4x + \frac{1}{8} \sin 8x \right]$ (B) $\frac{1}{128} \left[3x - \sin 4x + \frac{1}{8} \sin 8x \right]$
(C) $\frac{1}{64} \left[3x - \sin 4x + \frac{\sin 8x}{2} \right]$ (D) $\frac{1}{64} \left[3x + \sin 4x + \frac{1}{8} \sin 8x \right]$

રફ કાર્ય
 $\int (\sin^4 x \cos^4 x) dx = \int \left(\frac{1 - \cos 2x}{2} \right)^2 \left(\frac{1 + \cos 2x}{2} \right)^2 dx = \int \left(\frac{1 - \cos^2 2x}{4} \right)^2 dx$
 $= \int \left(\frac{1}{4} - \frac{1 + \cos 4x}{8} \right)^2 dx = \int \left(\frac{1 - \cos 4x}{8} \right)^2 dx = \frac{1}{64} \int (1 - 2\cos 4x + \cos^2 4x) dx$
 $= \frac{1}{128} \int (3x - 4\cos 4x + \cos 8x) dx = \frac{1}{128} \left(3x - \sin 4x + \frac{1}{8} \sin 8x \right)$

44) અસતત યાદચ્છિક ચલ X નું સંભાવના વિતરણ નીચેના કોષ્ટકમાં આવેલું છે :

X=x	-3	-2	-1	0	1	2	3
P(x)	0.08	0.14	0.19	0.27	0.17	0.09	0.06

- 1) X ની ક્રિમત ક્રણ હોવાની સંભાવના $= P(-3) + P(-2) + P(-1) = 0.41$
 2) $P(0 \leq x < 3)$ નું મૂલ્ય $= P(0) + P(1) + P(2) = 0.53$ થાય. ક્રમશઃ જવાબો નીચે પ્રમાણે હોય. [2]
 (A) 0.39, 0.50 (B) 0.41, 0.54
 (C) 0.40, 0.53 (D) 0.41, 0.53

- 45) $-x + y \geq 5, 2x - y \geq 3, x \geq 0, y \geq 0$ શરતોને આધિન શક્ય ઉકેલનો પ્રદેશ _____ છે. [2]
 (A) અસ્તિત્વ નથી (B) અસીમિત
 (C) સીમિત (D) ચોરસ

- 46) સીમિત શક્ય ઉકેલના પ્રદેશના શિરોબિંદુઓ A(3, 3), B(4, 5), C(-2, 4), D(4, -3) હોય તો હેતુલક્ષી વિધેય $Z = 2x + 3y$ ની ન્યુનતમ ક્રિમત _____ થાય. [2]
 (A) 8 (B) -3 (C) 23 (D) -1

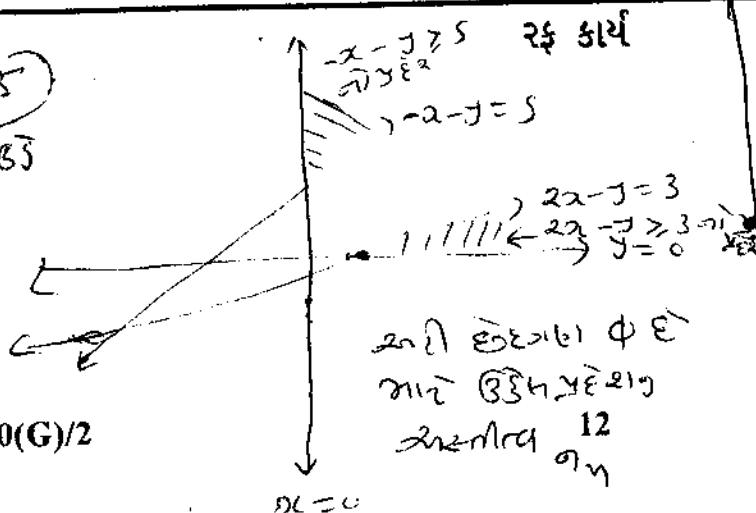
(3, 3) → 18, (4, 5) → 23, (-2, 4) → 8, (4, -3) → -1. મળે છે

- 47) જો $g(x)$ યુગ્મ અને $h(x)$ અયુગ્મ વિધેય હોય અને $f(x) = 2 + 3x^2 - 2x^3 + 5x^4 = g(x) + h(x)$ હોય તો $h(2) =$ _____ થાય. $x = 2$ મૂકતાં [3]
 $f(2) + g(2) = 78$ થાય
 $f(-2) + g(-2) = 110$ થાય તો $h(2) = -16$
 (A) -16 (B) -2 (C) 2 (D) 16
 $\therefore h(2) + g(2) = 110$ અને $h(-2) + g(-2) = 78$ તો $h(2) = -16$

- 48) $\begin{vmatrix} 1+x & 1 & 1 \\ 1+y & 1+2y & 1 \\ 1+z & 1+z & 1+3z \end{vmatrix} = K \left(3 + \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right)$ તો $K =$ _____ [3]

- (A) $\frac{1}{2}xyz$ (B) $2xyz$ (C) xyz (D) $\frac{1}{xyz}$

(45) જો (B)

050(G)/2

નીચેના પદોનું સરેરાશ શોધો

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 & 1/x \\ -1 & 2 & 1/y \\ 0 & -2 & 1/2 + 3 \end{vmatrix}$$

તો

$$= x^2 y^2 \left(\frac{2}{x} + \frac{2}{y} + \frac{2}{2} + 6 \right)$$

$$= 2x^2 y^2 \left(3 + \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{2} \right)$$

$\frac{dx}{dt} = \frac{a \cos^2 t}{\sin t}$ and $\frac{dy}{dt} = a \cos t$ $\therefore \frac{dy}{dx} = \frac{a \cos t \sin t}{a \cos^2 t} = \tan t$ J-9
 $\frac{d^2y}{dx^2} = \frac{d}{dx} \tan t = \sec^2 t \cdot \frac{dt}{dx}$ [3]

49) $x = a \left(\cos t + \log \tan \frac{t}{2} \right), y = a \sin t$ $\therefore \frac{d^2y}{dx^2} = \frac{d^2y}{dx^2}$

(A) $\sec^2 t$

(B) $\frac{1}{a} \sec^4 t \cdot \sin t$

(C) $\frac{1}{a} \sec^4 t$

(D) $\frac{1}{a} \sec^4 t \cdot \operatorname{cosec} t$

50) $\int \frac{dx}{(1 + \sin x)^{3/2}} = \text{_____} + c$

(A) $\sqrt{2} \log \left| \cot \left(\frac{\pi}{4} + \frac{x}{2} \right) \right|$

(B) $\sqrt{2} \log \left| \cot \left(\frac{\pi}{8} + \frac{x}{4} \right) \right|$

(C) $\sqrt{2} \log \left| \tan \left(\frac{\pi}{4} + \frac{x}{2} \right) \right|$

(D) $\sqrt{2} \log \left| \tan \left(\frac{\pi}{8} + \frac{x}{4} \right) \right|$

51) $\int \frac{\sin 2x}{p \cos^2 x + q \sin^2 x} dx = \text{_____} + c$

(A) $\frac{1}{q-p} \log |p \cos^2 x + q \sin^2 x|$

(B) $(q-p) \log |p \cos^2 x + q \sin^2 x|$

(C) $\frac{q}{p} \log |p \sin 2x + q \cos 2x|$

(D) $\frac{1}{p^2 + q^2} \log |p \cos^2 x + q \sin^2 x|$

रक्ष कार्य

જો $P(A) = 0.3, P(B) = 0.5, P(C) = 0.2$ જો $D =$ વસ્તુ માની વાળી તે દરના નિધન
 તો $P(D/A) = 0.01, P(D/B) = 0.04, P(D/C) = 0.03$ છે.

52) એક કારખાનામાં ઉત્પાદિત કુલ વસ્તુઓમાંથી ત્રણ યંત્રો A, B અને C અનુક્રમે 30%, 50% અને 20% ઉત્પાદન કરે છે. આ યંત્રો અનુક્રમે 1%, 4% અને 3% ખામીવાળી વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે. જો કોઈ ઉત્પાદિત વસ્તુ યાદચ્છિક રીતે પસંદ કરવામાં આવે તો તે ખામીરહિત હોય તેની સંભાવના શોધો. [3]

- (A) 0.971 (B) 0.961 $P(D) = P(A) \cdot P(D/A)$
 (C) 0.963 (D) 0.981 $+ P(B) \cdot P(D/B)$
 $+ P(C) \cdot P(D/C)$ કરીને

$P(D)$ મેળવવા માટે $P(D') = 1 - P(D)$ મળે ≈ 0.971

53) હાર સંક્ષેપન અશિલોન પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરી, શ્રેણિક A ના વ્યસ્ત શ્રેણિક મેળવવા માટેના અમુક પગથીયા (steps) આપ્યા છે તેમાં ખાલી જગ્યા પૂરો.

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 3 & 1 & 1 \end{bmatrix} \text{ હોય તો, } \begin{bmatrix} 0 & 2 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 3 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} A$$

$$A = I \cdot A$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \text{---} \cdot A$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} A$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} A$$

$$\therefore I = \text{---} \cdot A$$

- (A) $\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1/2 & 0 & 0 \\ 4 & -3 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1/2 & -1/2 & 1/2 \\ 5/2 & -3/2 & 1/2 \\ -4 & 3 & -1 \end{bmatrix}$ (B) $\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1/2 & 0 & 0 \\ 4 & -3 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1/2 & -1/2 & 1/2 \\ 5/2 & -3/2 & 1/2 \\ -4 & 3 & -1 \end{bmatrix}$
- (C) $\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1/2 & 1/2 & 1/2 \\ 5/2 & -3/2 & 1/2 \\ -4 & 3 & -1 \end{bmatrix}$ (D) $\begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 0 & 1 & 1/2 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1/2 & -1/2 & 1/2 \\ 5/2 & -3/2 & 1/2 \\ -4 & 3 & -1 \end{bmatrix}$

રફ કાર્ય

જો $I = A^{-1} A$ રીપ

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 1/2 & -1/2 & 1/2 \\ 5/2 & -3/2 & 1/2 \\ -4 & 3 & -1 \end{bmatrix}$$

આમ

54) $y = e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}$ तो $2xy_2 + y_1 = \underline{\hspace{2cm}}$

(A) $2y$

(B) $-y$

(C) $\frac{y}{2}$

(D) $-2y$

$$y = e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}}$$

$$y_1 = \frac{e^{\sqrt{x}}}{2\sqrt{x}} + \frac{e^{-\sqrt{x}}}{-2\sqrt{x}}$$

$$\therefore 2\sqrt{x} y_1 = e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}}$$

$$\therefore 4x y_1^2 = (e^{\sqrt{x}} - e^{-\sqrt{x}})^2$$

$$= (e^{\sqrt{x}} + e^{-\sqrt{x}})^2 - 4$$

$$\therefore 4x y_1^2 = y^2 - 4$$

$$\therefore 8x y_1 y_2 + 4y_1^2 = 2y y_1$$

$$\therefore 4x y_2 + 2y_1 = y \implies 2x y_2 + y_1 = \frac{y}{2}$$

55) जो सीमित शक्य उकलना प्रदेशानां शिरोबिंदुओना याम $(60, 0)$, $(120, 0)$, $(60, 40)$, $(40, 20)$, $(20, 30)$ होय तो हेतुलक्षी विधेय $Z = 5x + 10y$ माटे ... [4]

(i) Z-नी महत्तम किंमत

किंमत	$(60, 0)$	$(120, 0)$	$(60, 40)$	$(40, 20)$
Z-नी किंमत	300	600	700	400

(ii) Z-नी न्युनतम किंमत

↑
न्युनतम↑
महत्तम

(iii) Z-नी महत्तम किंमत कया बिंदुओ मणे ?

(iv) Z-नी न्युनतम किंमत कया बिंदुओ मणे ?

(A) 600, 400, $(120, 0)$, $(40, 20)$ (B) 600, 300, $(120, 0)$, $(60, 0)$ (C) 700, 600, $(60, 40)$, $(120, 0)$ (D) 700, 300, $(60, 40)$, $(60, 0)$

२३ कार्य

આ સંબંધ સ્વવાચક નથી કારણકે $x, x = x \geq 0 \Rightarrow (x, x) \notin S$

સંમિત પણ છે કારણકે જો $(x, y) \in S$ તો $xy \leq 0$ તેથી $yx \leq 0$ તેથી $(y, x) \in S$

J-9

56) R પર સંબંધ S આ પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત છે.

(A) $(x, y) \in S \Leftrightarrow xy \leq 0$, S એ _____ સંબંધ છે. પરંપરીત નથી કારણકે $(1, 0), (0, 3) \in S$ [1]

(A) ફક્ત સંમિત

(B) ફક્ત સ્વવાચક

(C) સામ્ય

(D) ફક્ત પરંપરીત

કારણકે $2 \times 0 = 0 \leq 0$ પણ $0 \times 3 = 0 \leq 0$ પણ $2 \times 3 = 6 > 0$

57) A = N પર સંબંધ S = {(x, y) / x એ y વડે વિભાજ્ય હોય} તો S એ _____ [1]

(A) સ્વવાચક નથી, સંમિત અને પરંપરીત છે. કારણકે x એ x વડે વિભાજ્ય છે

(B) સ્વવાચક અને સંમિત છે, પરંપરીત નથી. કારણકે $(x, x) \in S$

(C) સ્વવાચક અને પરંપરીત છે, સંમિત નથી. કારણકે $(6, 3) \in S$ છે કારણકે 6 એ 3 વડે વિભાજ્ય છે

(D) સામ્ય સંબંધ છે.

પણ $(3, 6) \notin S$ કારણકે 3 એ 6 વડે વિભાજ્ય નથી તેથી S સંમિત નથી

કારણકે (x, y) અને $(y, z) \in S$ છે. તેથી x એ z વડે વિભાજ્ય છે અને z એ x વડે વિભાજ્ય છે માટે x એ x વડે પણ વિભાજ્ય છે

એવું

તેથી $(x, z) \in S$

એવું તેથી

S પરંપરીત નથી

58) જો Q^+ પર $a * b = 10ab$ હોય તો 0.01 નો વ્યસ્ત _____ છે. [1]

(A) $\frac{1}{100}$

(B) 10

(C) 1

(D) 100

પહેલાં તરતથી ઘટાડો કરવો

પછી $a * e = a$

તો $10ae = a$

$\therefore e = \frac{1}{10}$

કારણકે $0.01 * b = e$ મામતો b એ 0.01 નો વ્યસ્ત થાય

$10 \times 0.01 \times b = \frac{1}{10}$

$b = \frac{1}{100 \times 0.01} = 1$

59) ગણ {1, 2, 3} પર દ્વિક્રિયાઓની કુલ સંખ્યા _____ છે. [1]

(A) 81

(B) 27

(C) 729

(D) 19683

ગણ A પરની દ્વિક્રિયાઓની કુલ સંખ્યા $A \times A$ ના દરેક

સાધ્યને આગળે/સાચા સાચા સાધ્યોને જોઈએ

કારણકે $A \times A$ માં $3 \times 3 = 9$ સાધ્યો છે જ્યારે A માં

3 સાધ્યો છે તેથી $A \times A$ ના દરેક સાધ્યને 3 સાચા

સાધ્યો સાધ્ય તેથી દ્વિક્રિયાઓની સંખ્યા

રફ કાર્ય

$= 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3$

$= 3^9$

$= 19683$

60) જો $f : \mathbb{N} \cup \{0\} \rightarrow \mathbb{N} \cup \{0\}$, $f(x) = x - 3 \left\lfloor \frac{x}{3} \right\rfloor$ તો f એક-એક છે ? સામ્ય વર્ગો મળે છે ? [1]

(A) એક-એક વિધેય નથી, સામ્ય વર્ગો નથી. $f(4) = 4 - 3 \left\lfloor \frac{4}{3} \right\rfloor = 4 - 3(1) = 1$

(B) એક-એક વિધેય નથી, સામ્ય વર્ગો છે. $f(7) = 7 - 3 \left\lfloor \frac{7}{3} \right\rfloor = 7 - 6 = 1$

(C) એક-એક વિધેય છે, સામ્ય વર્ગો નથી. $\therefore f$ એક-એક નથી

(D) એક-એક વિધેય છે અને સામ્ય વર્ગો છે. કારણ કે વિધેય f વ્યાપકવાળી છે અને

પરિણતર સામ્ય વર્ગો ધરાવે છે એથી તે એક-એક વિધેય છે. સામ્ય વર્ગો ધરાવે છે એથી તે સામ્ય વર્ગો ધરાવે છે.

61) $\cos : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$ એ \mathbb{R} પર _____ અને _____ વિધેય છે. સામ્ય વર્ગો ધરાવે છે એથી તે સામ્ય વર્ગો ધરાવે છે. [1]

(A) એક-એક, વ્યાપક $\cos 0 = 1$ અને $\cos \pi = 1$

(B) એક-એક, અવ્યાપક પણ $0 \neq \pi$ તેથી \cos એક-એક નથી એને કારણે એ

(C) એક-એક, વ્યાપક \cos નો વિસ્તાર $[-1, 1]$ છે

(D) એક-એક, અવ્યાપક $\therefore \cos : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$ વ્યાપકવાળી

62) $\cot^2 \left(\frac{1}{2} \cos^{-1} \frac{2}{3} \right) = \frac{1 + \cos \theta}{1 - \cos \theta}$ જો $\cos \theta = \frac{2}{3}$ થાય [1]

(A) $\frac{2}{3}$

(B) $\frac{1}{5}$

(C) 1

(D) 5

$$= \frac{1 + \cos \theta}{1 - \cos \theta}$$

$$= \frac{1 + \frac{2}{3}}{1 - \frac{2}{3}} = \frac{3+2}{3-2} = \frac{5}{1} = 5$$

રફ કાર્ય

$$\sin^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} - \cos^{-1} \left(-\frac{\sqrt{5}}{3} \right) + 2 \tan^{-1} 1$$

$$= \sin^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} - (\pi - \cos^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3}) + 2 \left(\frac{\pi}{4} \right)$$

J-9

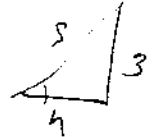
63) $\sin^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} - \cos^{-1} \left(-\frac{\sqrt{5}}{3} \right) + 2 \tan^{-1}(1) = \underline{\hspace{2cm}} = \sin^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} - \pi + \cos^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} + \frac{\pi}{2}$ [1]

- (A) 1
- (B) 0 $= \frac{\pi}{2} - \pi + \frac{\pi}{2}$
- (C) $\frac{\sqrt{5}}{3}$
- (D) $\pi = 0$ $(\because \sin^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} + \cos^{-1} \frac{\sqrt{5}}{3} = \frac{\pi}{2})$

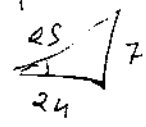
64) $2 \sin^{-1} \frac{3}{5} + \cos^{-1} \frac{24}{25} = \underline{\hspace{2cm}}$ [1]

- (A) $\frac{3\pi}{2}$
- (B) $\frac{\pi}{2}$
- (C) π
- (D) $\frac{\pi}{3}$

$\sin^{-1} \frac{3}{5} = \tan^{-1} \frac{3}{4}$ (1/4)

$\cos^{-1} \frac{24}{25} = \tan^{-1} \frac{7}{24}$

$\therefore 2 \sin^{-1} \frac{3}{5} + \cos^{-1} \frac{24}{25}$

$= 2 \tan^{-1} \frac{3}{4} + \tan^{-1} \frac{7}{24}$

$= \tan^{-1} \left(\frac{3}{4} \right) + \tan^{-1} \frac{7}{24}$

$= \tan^{-1} \frac{3}{4} + \tan^{-1} \frac{7}{24}$

$= \tan^{-1} \frac{7}{24} + \tan^{-1} \frac{7}{24}$

$= \pi + \tan^{-1} \left(\frac{7}{24} \right) = \frac{\pi}{2}$ $(\because \frac{24}{7} \times \frac{7}{24} = 1)$

$= \left(\pi + \tan^{-1} \left(\frac{460}{216 - 280} \right) \right)$

$(\tan^{-1} \frac{7}{24} + \tan^{-1} \frac{7}{24})$
 (-64)

२५ अर्थ